

· FØROYA · SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 21 Lýsingaprisur fyri petitreglu: 40 oyru á 1. síðu, 30 oyru á 3. og 4. síðu Leygardagin 22 mei 1943 Bladid verður bílagt á posthúsinum, og kostar kr. 1,50 + portu um fjórðingsárið 17. árg.

Fólkaflokksku gølur.

Eplagølan.

I.

Allir menn minnst, hvussu fólkaflokksbløðini og fólkaflokksku orðgangarar lupu á stýrið fyri at sýta fyri innflutningi av eplum.

Men hvat er sannleikin um eplavotið?

Jóanes bóndi Patursson og aðrir gævir harrar fyri búnaðarstøttu eiga alla «æruna» fyri bannid imóti innflytan av eplum frá Bretlandi.

Landið liggur soleiðis eplabanninum viðvíkjandi:

Umboðsmenn fyri búnaðarstøttin við Jóanes, bónda Paturssyni á odda troðkaðu á tingið um at nokta allari innflytan av eplum frá Bretlandi. Teir «bedýraðu», at vit høvdu nóg mikið av eplum til brúks í Føroyum.

Javnaðarmenn vóru ivingasamir viðvíkjandi at seta eitt tilfelli innflutningsbann. Teir fingu ti sett inn í lógina, at undantøk kundu gevast um royndirnar skuldu vist, at summi plássini ikki kundu fáa nóg mikið av eplum í Føroyum.

Tessverri visti hesin ivi seg at vera ov væl grundaður, meðan Jóanesar Paturssonar «bedýran», at vit komu at hava nóg mikið av eplum royndist illa.

«Dispensasjón» fyri innflutningi varð givin ymsum, men tað datt ongum stórreypandi fólkaflokkskum keypmanni í huga, at søkja um «dispensasjón». Teirra uppgáva var og er at øsa fólkid upp imóti landastýrinum — hon gongur fram um alt, eisini ta «týðningarmiklu uppgávuna at fáa vørur fluttar til landið. Teir trossaðu tí lógina: innskipaðu epli við tí í huga at fáa lógina at sýta teimum at koma í land við teimum. So kundu teir seta eld í manna millum við at rópa: «Har siggja tit! So ringir eru javnaðarmenn, sjálvstýrismenn og sambandsmenn, at flyta epli til landið, til fólkid, ið liggur í eplaneyð.»

At tað vóru Jóanes bóndi Patursson og aðrir umboðsmenn fyri búnaðarstøttin sum við óálitandi frásøgnum um eplanøgðina í landinum, høvdu troðkað eplabannið igjøgnum — tað grettu teir ikki eitt orð um fyri tí harmfyllta fólkunum.

At menn kortini ikki blúgvast við tilíkan atburð!

Viðmerkingar.

«Dagblaðið» súrt og bangið

Vit ávístu, hvat ið var jattað til Hvalbiar sóknar kommunu, meðan javnaðarmenn hava sitið við formannsskapinum í figgjarnevndini. Hetta ætla vit eisini at gera viðvíkjandi hinum sóknunum í Føroyum.

At fáa veruleikan um javnaðarmanna arbeiði á tingi soleiðis drignan fram við tølum hava fólkaflokksmenn fingið ilt fyri hjartað av. Teir kenna seg illa við, tí tað kann ikki «dyljast», at teir við sínum harða andróðri móti øllum inntøkum til tingið hava frásagt alla æru og alla tækk fyri at hitt almenna hevur verið ført fyri at jatta stuðning til vega- og havnamál og onnur landsupbyggjandi mál.

At javnaðarmenn skulu hava haft í huga at ræða Hvalbingar við, at um teir ikki valdu socialistiskt, skuldu teir ongur sændir vinna av javnaðarmannapolitikkinum, er láturligt. Hvalbingar eru sjálvandi betri av sær komnir, enn at höttir bita á teim, um nakar var so fávitskutur at hótta.

Tað er rætt, at Hvalbingar flestir við seinasta val valdu fólkaflokkin. Men vit kenna okkum vissar í, at henda teirra støða botnar í misfatán og er orsakað av, at fólkaflokksorðgangararnir hava tytt teir við tilíkan hópi av rangsegum, heilum og hálvum ósannindum um

javnaðarmenn, at teir hava fingið eina fullkomuliga skeiva mynd av javnaðarmanna politikkinum. So brátt Hvalbingar eins og Føroyingar verða greiðir yvir ta sonnu støduna hjá javnaðarmonnum, ið aldri hevur sviðið arbeiðsmannin og fiskimannin, og vordnir greiðir yvir, at fólkaflokkspolitikkurin er einki annað enn ein verja fyri stórgrossistar, stórreiðarar, stórkeypmenn, stórberndar imóti arbeiðaranna og fiskimanna sonnu interessum — í somu løtu hetta hendir eru teir javnaðarmenn.

Jóanes bóndi ger seg mjúkan fyri at lokka javnaðarmenn.

Á leistum og við mjúkari dúgvurædd roynir bóndin í Kirkjubø í næstseinasta «Dagblaði» at lokka fyri javnaðarmonnum.

Stíllið føroyskar javnaðarmenn og ikki danskar socialistar, sigur Kirkjubøbóndin við javnaðarmenn. Fáa tit ikki føroysk javnaðarmanna valevni, veljið so heldur fólkaflokksmenn, hjúklar hann viðari.

Nyttuleys dyrgjan, Jóanes bóndi Patursson.

Tí javnaðarflokkurin er tann einasti flokkur, ið hevur reinar nationálar linjur.

Okkara støða er greið.

Hvat ið «Dagblaðið», «Dimmalætting» ella annað blað finnur uppá at skriva viðvíkjandi okkara tjóðskaparstøðu ger ongan mun. Tað broytir ikki støduna hjá javnaðarmonnum.

Man hvat vil fólkaflokkurinn?

Kvetting og loysing eina løtu. Og tað í stundini! Beinavegin! Innan 24 tímar! Og so aðru løtu skal einki kunna gerast fyrr enn aftaná kriggið. Og á triðja sinni er tað blóðskeivt at driva partapolitikk. Á tingi skulu bara sita «rættis» menn! Vinnulivsmenn! Vinnuflokksmenn!

Í klíngur, surr burr — tað er fólkaflokksins «nationali» politikkur. Alt í einum ruðuleika fyri at villa fólkid frá tess sannu interessum, so kapitalurin skal kunna liva og læta í rætt sum honum lystir

— tað er fólkaflokksins veruliga politiska mál.

Fólkaflokkurin er ein privatkapitalistiskur flokkur av reinasta slag — og hin privatkapitalistiski politikkurin er hin einasti fullkomuliga ónationali og føðilandsleysi politikkur, ið til er.

Løgtingsvalið verður at standa um:

Javnaðarmannastøður ella

Pengamannastøðuna.

Javnaðarmenn vilja:

at tingið skal hava lóggávuvald, og at vit harvið skulu fáa heimaræði.

at Føroyingar skulu verða við allastaðnis, har ið føroyskar interessur verða viðgjørðar.

at føroyskt mál og føroyskt flagg skal eiga heilan og óskerdan rætt í øllum ferð her á landi.

at okkara land innlendis skal stýrast eftir teirri socialistisku hugsjónini, ið setur sær sum mið og mál at lyfta fátækramannin upp til eins góð kor og ríkmaðurin nú hevur.

Stemmukeyp.

Ein av okkara peningasterku stórgrossistum rann fyrst horn av horni og royndi at «fiska» fólk at stemma uppá fólkaflokkskandidatin, síðani hevði hann ærindasveinar at ganga inn í hús at lova fólk alt, ið tey ynsktu, bara tey vildu fara á val og geva fólkaflokksmanninum krossin.

Tey fólk, ið hava latið seg keypt, hava vónandi verið so inntonkt, at tey hava «forsýnað seg» fyri langar tíðir. Men maður, ið vinnur uppá vørusølu eitt til tvey hundrad túsund um árið, hevur nakað at geva út av.

Nógv hevði verið vunnið hjá honum um fólkaflokkurinn kundi fingið fullsigur:

1) løgtingsskatturin varð avtíkin